

VIII OLIMPIADA FIZYCZNA

(1958/1959)

ZAWODY I STOPNIA

Zadanie teoretyczne – T3

Nazwa – Kąt wychylenia ramki z prądem w polu magnetycznym.

Źródła – Komitet Główny Olimpiady Fizycznej

- Czesław Ścisłowski¹: *Fizyka w Szkole* nr 2, 1959, s. 116–121
- Stefan Czarnecki: *Olimpiady Fizyczne VII i VIII*. PZWS, Warszawa 1964, s. 100–101
- T.M. Molenda, IF US, www.OF.szc.pl.

Przez strzemiączko² mogące się obracać swobodnie wokół poziomej prostej AB (patrz rys. 1) płynie prąd o natężeniu $i = 10$ A.

O jaki kąt odchyli się to strzemiączko, jeżeli w jego otoczeniu wytworzymy jednorodne pole magnetyczne o natężeniu $H = 200$ erstedów⁽³⁾, skierowane pionowo do góry?

Części AC i BD strzemiączka są wykonane z cienkiego drutu o małym ciężarze, natomiast bok $CD = 5$ cm stanowi drut o ciężarze 5 G⁽⁴⁾.

OF-8-1-T3-rys1.pdf

Rys. 1. Strzemiączko zawieszono ruchomo wokół osi AB (przyp. red.)

¹ Dr Czesław Ścisłowski pełnił funkcję Kierownika Olimpiady Fizycznej od VIII OF do XVII OF, w tym okresie był autorem artykułów w *Fizyce w Szkole* z OF, książki *Olimpiady Fizyczne XVII i XVIII* (przyp. red.).

² Strzemiączko, jako ramka z aluminiowego drutu wchodziła w skład zestawu szkolnego *Przyrządy do wykazywania siły elektrodynamicznej*, nr kat. V 5–66. W zadaniu ramką jest beleczka z grubego drutu zawieszona na cienkich drutach, które jednocześnie służą do doprowadzenia prądu (przyp. red.).

³ Ersted, ozn. Oe – dawna jednostka natężenia pola magnetycznego w układzie CGS: $1 \text{ Oe} = 10^3/4\pi \text{ A/m}$ (przyp. red.).

⁴ G – symbol byłej jednostki siły w tzw. układzie ciężarowym, w którym jedną z wielkości podstawowych była siła. Ozn. G (tzw. gram siły) jest podwielokrotnością jednostki podstawowej – 1 kG (kilogram siła) def. jako siła przyciągania przez Ziemię masy 1 kg w miejscu, gdzie przyspieszenie ziemskie wynosi $9,8066 \text{ m/s}^2$ (przyp. red.).